

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din. mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Stev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.958.

LETO X.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, 29. marca 1927.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 35.

Stanovske organizacije trgovstva, obrtništva in industrije proti izpremembi volilnega reda za zbornico.

Včeraj dopoldne se je vršila v zveznih prostorih v Ljubljani plenarna seja Zveze gremijev za Slovenijo, na kateri se je razpravljalo o vseh aktualnih vprašanjih, ki zadevajo naše trgovstvo. Sejo je vodil zvezni načelnik g. V. Weixl, ki je takoj po ugotovitvi sklepčnosti podal besedo podnačelniku g. E. Hiengu, da poroča glede nameravanega amandementa v finančnem zakonu 1927/28 glede izpremembe volilnega reda za Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

G. E. Hieng je v svojem stvarnem strokovnem referatu orisal historijat borbe za zbornični volilni red od leta 1921 naprej ter nato citiral besedilo amandementa, ki ga je zastopnik ministra trgovine in industrije M. Simonović predložil finančnemu odboru. Konstatiral je, da je izprememba, ki se jo namerava uveljaviti z novim finančnim zakonom, po svoji vsebini in sestavi unikum, ki resno ogroža uspešno delovanje zbornične institucije. Zbornica v Ljubljani postaja v rokah politikov predmet za eksperimentiranje in izigravanje, interesno zastopstvo pridobitnih slojev pa postaja povsem postranskega pomena.

Predvsem je dovolj žalosten znak za naše politične prilike, da se hoče rešiti to vprašanje s finančnim zakonom in to da se uvaja reforma sestave in organizacije Zbornice v Ljubljani kakor je niti ena izmed vseh dvanajst obstoječih zbornic ne pozna, samo in izključno le za ljubljansko zbornico. Hoče se ukiniti porazdelitev zbornice po skupinah obratov v kategorije, ki obstojajo pri vseh zbornicah. Kategorije se določajo pri veljavnih volilnih redih zbornic, bodisi po davčnem cenzusu, ali po raznih panogah trgovine, industrije in obrti, ali pa z ozirom na krajevne okolišče in področja posameznih stanovskih organizacij zborničnega področja. V vseh volilnih redih zbornic je uveljavljeno načelo, da morajo biti pridobitni sloji v njih i krajevno, kakor tudi z ozirom na mnogokrat si nasprotujoče interese svojih obratov enakomerno zastopani.

Za uspešno delo je neobhodno potrebno, da je v vsaki zbornici zastopana i uvozna, kakor tudi izvozna veletrgovina vseh glavnih strok, ki igrajo dominantno vlogo v našem gospodarstvu. Potrebno je tudi, da je zastopana v njej sorazmerno i srednja trgovina ter mali trgovski obrati, ki so po številu sicer mnogobrojnejši, po svoji davčni moči, kakor tudi po vlogi, ki jo igrajo v našem narodnem gospodarstvu, mnogo šibkejši.

Poleg čisto trgovskih obratov pa spadajo v trgovski odsek zbornic tudi še vsi denarni zavodi, banke, zavarovalnice, hranilnice in kreditne pridobitne zadruge, kakor tudi prometna podjetja in železniške družbe, ki imajo kljub svojim visokim prispevkom, ki jih plačujejo za trgovsko zbornico, po dosedanjih volilnih redih samo po en glas, kakor vsaka najmanjša branjevka. Pri takem volilnem redu, kakor tudi z ozirom na velike naloge, ki jih mora reševati zbornica, je edino pravilno, da se z enakomerno porazdelitvijo vseh interesentov na posa-

mezne davčne kategorije varuje ravnatelj in zagotovi sorazmerno zastopstvo vseh skupin v zbornici. Nameravana reforma pa hoče zavreči ta princip in usvojiti za trgovsko zbornico, ki je čisto interesno zastopstvo gospodarskih krogov, način volitev, ki velja za politična zastopstva. Neminovna posledica tega bi morala biti majorizacija manjševinskih velikih podjetij, ki igrajo odločilno vlogo v našem narodnem gospodarstvu in katerih sodelovanje v interesnem zastopstvu je absolutno potrebno, od strani najmanjših obratov, ki nimajo z organizirano trgovino sploh ničesar skupnega in ki tvorijo maso, ki ne posveča presoji in reševanju javnih gospodarskih vprašanj prav nobene pažnje in ki je tudi stanovsko skoraj popolnoma indiferentna.

S tako reformo prihaja v opasnost ne samo avtoriteta zbornic in možnost strokovnega dela ter enakomernega uspešnega zastopanja interesov vseh skupin gospodarstva, s tem se ogroža institucija, ki je našemu gospodarstvu storila po težkih povojnih dobah nebroj uslug in uspešno branila naše interese proti raznim preuranjenim reformam in napadom, obenem pa se direktno deluje na to, da se bodo velepodjetja na aktivnem sodelovanju v zbornici, kjer ne bodo mogla priti do pravega zastopstva, desinteresirala ter osnovala po svojih skupinah centralne organizacije, v katerih bodo lahko svoje interese uspešneje tolmačila in varovala. Baš oni, ki tako često povdarjajo potrebo pojačanja naše gospodarske avtonomije tu, kjer se praktično rešuje to vprašanje, naravnost delujejo na to, da se pospeši osnovanje centralnih organizacij za celo državo in da se njih pozicija pojača, naše zbornice pa degradirajo na zastopstvo interesov najmanjših ljudi in obratov. Beograjski gospodarski krogi to že davno želijo in so pred nekoliko meseci, ko se je razvila časopisna kampanja, glede načrta novega zakona o gospodarskih zbornicah, dovolj pokazali svoje karte in izdali svoje načrte.

Poročilo g. Hienga je bilo z burnim odobravanjem soglasno sprejeto. Vsi navzoči delegati so povdarjali, da ne dopustijo, da bi se vršili z zbornico taki eksperimenti, ki pomenjajo neke vrste boljšeizma in poizkuse uvajanja komunizma v gospodarske sloje. Na podlagi razprave je bila nato z živahnim odobravanjem sprejeta sledeča resolucija:

»Zveza trgovskih gremijev in združenje za Slovenijo v Ljubljani kot stanovska organizacija vsega trgovstva najodločneje protestira proti nameravanim eksperimentom s trgovsko zbornico in proti sprejetju pooblastila v finančnem zakonu, na podlagi katerega se imajo ukiniti obstoječe kategorije v posameznih odsekih Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, ki edine jamčijo za enakomerno sestavo zastopstva interesov vseh skupin, obratov in podjetij in omogočajo objektivno strokovno delo v interesu zaščite in napredka gospodarstva.«

Po sprejetju resolucije, ki se je brzojavno odposlala vsem merodajnim činiteljem, je g. J. Rebeck, ki

je informativno prisostvoval Zvezni seji, v imenu Zveze obrtnih združenj v Ljubljani izjavil, da zastopa stanovsko organizirano obrtništvo v vprašanju amandementa glede zborničnih volitev in ukinitja kategorij enako stališče, kakor Zveza Gremijev ter da bo solidarno z njo nastopila proti uveljavljanju takih političnih eksperimentov.

V imenu Zveze industrijcev je izjavil g. ing. Milan Šuklje, da tudi Zveza industrijcev ni nikakor sporazumna z nameravanimi izpremembami in ukinitvijo kategorij, katerih posledica bi bila, da bi vsa naša industrija, ki prispeva največji del k pokritju zborničnih stroškov si poiskala drugod svoja zastopstva in se desinteresirala na takih zbornicah, ki ne bi mogle biti pravi tolmači in zastopniki njihovih interesov. Tudi Zveza industrijcev bo podvzela vse korake, da se taka določba v finančnem zakonu ne unese in da se prepreči uveljavljanje takega usodepolnega volilnega reda za zbornico.

Plenarna zvezna seja je pokazala, da so vse strokovne stanovske organizacije enodušne proti nameri sedanjega političnega režima, ki bi bil usodepoln za institucijo zbornic.

Prisilna poravnava.

Na inicijativo Trgovske in obrtniške zbornice v Sarajevu se je vršila dne 23. t. m. v Beogradu konferenca gospodarskih zbornic in važnejših gospodarskih organizacij iz cele države. Slo je za vprašanje prisilne poravnave izven konkurza. Konferenco je vodil podpredsednik sarajevske zbornice g. Stojkanović. Slovenske gospodarske korporacije sta na konferenci zastopala tajnik društva denarnih zavodov g. dr. Rant in zbornični konzulent g. Žagar.

V bistvu so vse zbornice soglasne v zahtevi, da se prisilna poravnava znova uveljavi, edine niso le, kako naj se uveljavljenje izvede. Dočim zahtevajo prečanske zbornice, da se prisilna poravnava uveljavi potom pooblastila za ministra pravde, da s sodelovanjem gospodarskih krogov izda uredba o prisilni poravnavi, se beograjska trgovska zbornica postavlja na stališče, da se mora prisilna poravnava uveljaviti potom posebnega zakona, ki bo nudil vse garancije proti izrabljanju te institucije. Razlika v naziranjih je dala na konferenci povod za ostro debato med zastopniki sarajevske trgovske in obrtniške zbornice in zastopniki beograjske trgovske zbornice, ki ni vodila do nikakega uspeha, ker zastopnik beograjske zbornice ni imel pooblastila, da zavzame glede prisilne poravnave drugačno stališče, nego ga je zavzel plenum zbornice na zadnji plenarni seji.

Na konferenci so vsi ostali zastopniki bili edini v zahtevi, da se prisilna poravnava uveljavi potom pooblastila. Sprejeli so tudi dodatek beograjske industrijske zbornice, da naj uredba vsebuje čim strožja določila, da se tako preprečijo zlorabe.

V imenu slovenskih gospodarskih krogov se je akciji Sarajevske zbornice pridružil zbornični konzulent g. Žagar. V svoji izjavi je preciziral stališče slovenskega gospodarstva glede prisilne poravnave. Na anke-

ti, ki se je vršila dne 21. marca t. l. v Ljubljani, so slovenske gospodarske korporacije zahtevale, da se nujno uveljavi prisilna poravnava izven konkurza potom amandmana v prihodnjem finančnem zakonu. V Sloveniji imamo sicer prisilno poravnavo v konkurznem postopanju. a to poravnavo otežava dejstvo, da mora za njo glasovati tri četrtine upnikov. Za Slovenijo ima prisilna poravnava še poseben pomen, ker imamo težave s Slavensko banko, ki izkazuje 128 milijonov dinarjev nepokritih terjatev, od katerih odpade samo na Slovenijo približno 86 milijonov dinarjev. Iz tega razloga naj se za primer, da bi bilo nemogoče uveljaviti prisilno poravnavo v splošnem, jo uveljavi vsaj za denarne zavode, ki sprejemajo hranilne vloge, ali pa v skrajnem primeru za Slavensko banko. Za njim so oddali podobne izjave tudi drugi zastopniki zbornic, na kar je bila sklenjena sledeča resolucija:

»Delegati gospodarskih zbornic in korporacij iz cele države razen delegata beograjske trgovske zbornice naglašajo nujno potrebo, da se potom amandmana v finančnem zakonu za l. 1927/1928 pooblasti g. ministra pravde, da z uredbno, kojoj naj izda po zaslišanju vseh gospodarskih zbornic in važnejših gospodarskih organizacij, v najkrajšem roku uveljavi prisilno poravnavo izven konkurza.«

Zastopniki na konferenci zbranih zbornic in korporacij so se nato podali v Narodno skupščino, da izročijo resolucijo g. ministru pravde in g. predsedniku finančnega odbora ter naprosijo poslanske klube za podporo. Ob tej priliki so ugotovili, da se en del radikalnih poslancev nagiba na stališče beograjske trgovske zbornice, dočim je Jugoslovanski klub sklenjen za to, da se pomaga gospodarstvu in ugodi izraženi želji.

TROŠARINE PROSTA PORABA BENCINA.

Po sedanjih predpisih se sme bencin trošarine prosto porabljati v industrijske namene kot sredstvo za raztapljanje in ekstrahiranje, dalje za proizvodnjo toplote (pa ne svetlobe), za pogon motorja pri poljedelskih strojih in sicer za pogon žitne mlatilnice in motornega pluga. Za pogon motorja, ki proizvaja električni tok pri industrijskih podjetjih, se sme bencin porabljati trošarine prosto le za razsvetljavo onih prostorov, kjer so motor in stroji, ki jih goni, ne pa tudi delavnice. Ti precej ozkorsni predpisi se z novim finančnim zakonom izdatno izboljšajo v toliko, da se bodo destilati mineralnega olja (surove nafte), katrana, kamenega premoga itd. gotove gostote smeli trošarine prosto porabljati za pogon obrtniških, industrijskih in poljedelskih strojev, za kar je bilo treba sedaj porabljati zatrošarinjeni bencin. Detajlne odredbe o trošarine prosti porabi bencina in drugih pogonskih sredstvih predpiše minister financ s posebnim pravilnikom.

OTVORITEV TELEFONSKEGA PROMETA LJUBLJANA—LINZ.

Na prošnjo avstrijske uprave in po odloku ministrstva št. 6640 od 5. marca t. l. je bil dne 16. marca t. l. odprt telefonski promet Ljubljana—Linz in sicer preko Dunaja. Pristojbina za navadni pogovor je 3.50 zl. frankov ali 38.50 Din, za navadno pozivnico pa 1.20 zl. fr. ali 13.20 Din.

Občni zbor gremija trgovcev v Mariboru.

Zbor se je vršil dne 24. marca v navzočnosti okrog 70 članov. Uvodoma je pozdravil načelnik g. Weixl obrtnega referenta g. Radošek-a, odposlanec pomočniškega zbora in vse navzoče, kojih razmeroma pičila udeležba ne kaže baš velikega zanimanja trgovstva za tako važno zborovanje, kot je občni zbor gremija, ki ima nalogo, razpravljati in sklepati o naših stanovskih prilikah in težnjah. Spominjal se je tudi dvanajstih od zadnjega občnega zbora umrlih članov, med njimi predsednika g. Starkla in prejšnjega načelnika g. Karla Wolfa in so se zborovalci v znak sožalja dvignili s sedežev.

Prehajajoč k dnevnemu redu, poroča predsednik, da je izdal gremij letos tiskano poslovno in blagajniško poročilo, ki se je z vabilo dostavilo vsem članom. Radi tega odpade ta točka na občnem zboru in se poročila na predlog računskih preglednikov odobre.

Proračun za leto 1927., ki izkazuje potrebščin Din 80.500.—, se odobri in določi v kritje istega razen lani sklenjenih inkorporacijskih pristojbin, da imajo plačevati letos člani letno doklado po 70 Din, za vsakega družabnika, nameščena ali vajenca pa po 20 Din več, vendar ne sme presegati doklada v nikakem slučaju zneska 250 Din. Branjevci plačujejo tudi letos oni v lokalih po 30.—, na trgu pa po 20.— Din.

Mesto umrlega podpredsednika g. Starkla se izvoli za dobo enega leta na predlog manufakturne sekcije g. Mirko Feldin, za računsko preglednika gg. Kaučič in Weiler, kot odposlanec k pomočniškim zborovanjem gg. Lah, Novak, Pinter in Starčič, kot delegatje k zborovanjem Zveze gremijev gg. Poš, Mejovšek, Lah, Pinter, Kaufmann, Gulda, Berdajs, kot namestniki pa gg. Murko, Gaspari, Kaučič, Pihlar, Slavinec, Hutter in Vidovič.

Prečita in odobri se na to predlog gremijalnih članov za ustanovitev pogrebnega podpornega društva »Samopomoč« za trgovce in izvoli pripravljalni odbor, sestojec iz gg. Jančič, Pinter, Klanjšek, Kaučič, Šostarič, Sax, Gnus, Mejovšek in Gaspari, ki ima izdelati pravila in nabirati člane. Ustanovni občni zbor se ima sklicati le tedaj, ako prijavi svoj pristop najmanj 100 članov. Občni zbor priporoča izdelati pravila za področje cele mariborske oblasti.

Prečita se drugi predlog sledeče vsebine, ki se po daljši debati in pojasnilih obrtnega referenta g. Radoška soglasno sprejme:

Mnogokrat se dogaja, da sprejemajo trgovske vajece taki člani gremija, ki po obsežnosti in značaju svojega podjetja, vsled pomanjkanja lastne usposobljenosti itd. niso v položaju izučiti vajece v trgovski obrti v taki meri, da bi bili po prestani učni dobi sposobni nastopiti in izvrševati službo trgovskih pomočnikov in postati strokovno dobro izvežbani trgovci.

Taka podjetja si jemljejo vajece samo radi tega, da imajo neplačano osebje, s čemur se samo producira preveliko število trgovskega naraščanja in je posledica ta, da ravno taki na pol izučeni pomočniki potem tavajo okrog brez službe, ker jih vsled nezadostne strokovne izobrazbe nihče ne more rabiti.

Nadalje opazujemo, da se čimdalje bolj množe vajece ženskega spola, katerih se potem vsak trgovec brani vzeti v službo kot prodajalke, kar je treba na vsak način omejiti le na lahke stroke.

O tem je gremijalni odbor večkrat razpravljal in sklenil predlagati občnemu zboru gremija odobritev sledečih sklepov:

1. Trgovske vajece sme imeti le tisti gremijalni član, ki more dokazati, da je sam ali njegov poslovodja izučen trgovec in ki ima zadostno sortirano zalogo blaga, da mu je mogoče vajece res trgovsko izučiti.

2. Razni obrtniki kot klobučarji, steklarji, slaščičarji, čevljarji, krojači in

slični rokodelski obrati, ki prodajajo večinoma lastne izdelke in so člani gremija le vsled tega, ker imajo za prodajo enega ali drugega predmeta tudi trgovski obrtni list postranskega značaja, ne morejo imeti trgovskih vajecev.

3. Konzumne zadruge, ki izdajajo blago samo svojim članom in ne potrebujejo za prodajo blaga nikakih posebnih bravur, v bodoče ne smejo sprejemati več vajecev.

4. Specerijska in kolonijalna, manufakturna in železninarska stroka v bodoče ne sme sprejemati vajecev ženskega spola, ker se trgovci teh strok dosledno branijo imeti v službi pomožne moči ženskega spola in ostanejo ti potem brez službenih mest.

Na tretji predlog glede ureditve cerkvenih praznikov se po daljši debati sklene, da bodo v bodoče trgovine odprte dne 19. marca, 8. septembra in 8. decembra, kar se smatra kot nekaka kompenzacija za državne praznike.

Četrty predlog, vložiti pri velikem

županu protest proti nadaljnemu obdavčenju našega domačega vina s strani mesne občine, je bil soglasno sprejet, istofakto predlog za vložitev protesta proti neomejene mu podeljevanju koncesij za točilnice, katerih je v mestu razen 120 gostiln že 58 in ker ni toliko lokalov, se v to svrhu preurejajo celo skladišča in hlevi po raznih dvoriščih.

Glede nadaljnega predloga za nastavev uradnika za vlaganje bagatelnih tožb s strani gremijalnih članov se sklene, prepustiti odločitev gremijalnemu odboru in posameznim strokovnim sekcijam.

Na prošnjo Tujsko-prometne zveze za mariborsko oblast se sklene, da pristopi gremij kot član z letnim prispevkom 1 Din za vsakega gremijalnega člana, izvzemši branjevce.

Protituberkulozni ligi se dovoli kot prispevek za zgradbo oddelka za bolne na pljučih pri mariborski bolnici znesek 1000 Din.

Obrtništvo — dr. Windischerju.

Obrtniško društvo v Ljubljani je proslavilo v četrtek večer v restavracijskih prostorih Zvezde 50-letnico rojstva svojega ustanovitelja g. dr. Frana Windischerja. Izročilo mu je pri tej priliki umetniško izdelano diplomo prvega častnega člana društva. Prireditev je na prisrčnosti, inimnosti in po celem svojem značaju nadkrilila vse dosedanje take prireditve. Slavljenca, ki je stopil v dvorano s svojo g. soprogo in gdč. hčerko, so burno pozdravili zastopniki skoro vseh domačih zadržug. Pozdrave štajerskega obrtništva je prinesel znani organizator obrtništva g. Jakob Zadržavec, novomeškega obrtništva pa g. Ogrič. Poleg ožjih kolegov slavljence ter ravnatelja srednje tehnične šole g. dr. Reiserja, so se v veliki dvorani zbrali samo obrtniki in njih družine. Hoteli so prirediti pravi obrtniški večer, hoteli so imeli vsaj za en večer slavljence samo v svoji sredini; svojemu skrbnemu očetu, kakor ga je imenoval v svojem lepem pozdravnem govoru društveni predsednik g. Rebek, se je hotela v globoki hvaležnosti pokloniti cela obrtniška družina. Obrtniškemu društvu se je to v polni meri posrečilo in je v tem oziru čestitati celemu društvenemu odboru.

Čestitali pa je predvsem slavljencu, ki je dobil ta večer toliko dokazov prisrčne ljubezni, globoke udanosti in tople hvaležnosti, kakor jih ni bil doslej še prav gotovo nikdo deležen. In ni morda dr. Windischer tega v polni meri tudi zaslužil? Iz raznih govorov, zlasti iz govora štarešine g. Eng. Francheffija, smo zaznali, da je bil dr. Windischer prvi, ki je začel orati ledino na polju obrtniške organizacije, prvi, ki je začel bodriti k obrtniški samozavesti in če je moglo slovensko obrtništvo prirediti ob njegovi 50-letnici tak večer, ki se lahko meri z vsako elitno prireditvijo v našem mestu, je to v prvi vrsti dr. Windischerjeva zasluga. Uspehi njegovega zavesnega, žilavega in požrtvovalnega dela so vidni in zato mu bo naše obrtništvo večno hvaležno. Pevski zbor, kvartet, umetnik pri klavirju, govori, kupleti, vse, kar smo ta večer čuli in videli, je bilo tako lepo, tako izbrano, da nas navdaja z najboljšimi nadami za bodočnost našega obrtništva in da smo uverjeni, da zasijejo tudi za našega obrtnika solčni dnevi, kakor je to tako lepo povdaril dr. Windischer v svojem zahvalnem govoru, ki je ponovno izrazil glasne dokaze hvaležnosti obrtnikov do svojega izkušenega mojstra. L.

Bančne garancije.

Često se dogaja, da dobijo razne naše trgovske firme, ko zahtevajo od svojih odjemalcev ali dolžnikov varno kritje za sprejele obveze, bančno garancijo približno sledeče vsebine:

Janez Korošec,

Ljubljana.

Podpisana banka s tem prevzema garancijo za tov. Ivan Miškulič v Zagrebu do zneska Din 30.000 (beri dinarjev tridesettisoč) za Vaše terjatve, izhajajoče iz blagovnih dobav imenovani tvrdki.

Ta garancija velja nepreklicno do 30. junija t. l. ter nam morate najpozneje do tega roka naznaniti vse Vaše terjatve proti Ivanu Miškuliču, sicer preneha po preteku tega roka vsako naše jamstvo. — Gradjanska banka d. d., Zagreb.

Ko dobi firma tako bančno izjavo misli, da je zagotovljena in da se ji ni bati niti za varnost svojih terjatev in tudi ne za pravočasno plačilo. Naši trgovci so včasih že ponujali tudi take terjatve z bančno garancijo vred tej ali oni domači banki v inkaso ali eskompt. O veljavnosti take garancije so pa naši interesenti v veliki zmoči, ker se umeje, da pride kedaj do tega, da bi morala banka, ki je nudila garancijo, plačati, bi bili oni, ki so izkoristili to garancijo, izpostavljeni največjim težavam, kajti banka je zelo težko prisilili, da izvrši izplačilo temeljem prevzete obveze in predno se to sploh doseže, minejo leta in leta.

Poznan mi je konkreten slučaj ene naših zelo uglednih tvrdk v Ljublja-

ni, ki je dobila leta 1924 od enega svojih dolžnikov v Beogradu tako garancijo za iznos Din 65.000 in ki še do danes ničesar še ni dosegla, razen velikanske svoje odvetniških stroškov za tožbo proti dolžniku in banki. Medtem pa je tudi že banka postala insolventna in je danes sploh vprašanje, kaj se bo doseglo po izidu pravde. Razlog za to leži v pomanjkljivem in nejasno sestavljenem tekstu, ki naj bi določil obseg in način jamstva in tako omejil možnost stvarnih ugovorov banke.

Ker ni posebnih zakonskih določil glede garancij, je v primerih nejasnosti ali dvoma o obsegu veljavnosti garancije za presojanje mero-dajna samo logika in praksa.

1. Vsaka garancija, če ni izrecno ničesar drugega določeno, velja kot subsidiarno jamstvo banke za svojega klijenta, z drugimi besedami, banka jamči za to, da je dolžnik siguren za njegovo obvezo napram upniku, kateremu banka jamči. Samo za primer, da postane dolžnik insolventen, stopi banka na mesto pravega dolžnika kot plačnik njegovih obvez, seveda ako te obveze faktično obstoje, t. j. ako so dokazane ali priznane. Slednje je zelo važno ugovoriti, ker se skoro vsak, ki se poslužuje garancij v tem moči tako, da se dogaja, da piše banki za slučaj če dolžnik ne zadosti svojim plačilnim dolžnostim, naj bi banka terjatev takoj plačala. To izvira v glavnem iz tega, ker mislijo upni-

ki, da se garancija banke nanaša tudi na primer, da pravi dolžnik iz kateregakoli vzroka ne more plačati. Toda jamstvo banke se nanaša samo na take terjatve upnika, katere pravi dolžnik ne more plačati, t. j. če se je njegova materijalna situacija od časa sklenitve kupčijske pogodbe in od izdaje garancije tako poslabšala, da ne more iz svojih lastnih sredstev svojim obvezam zadostiti. Nikakor pa ne velja jamstvo za primer, če glavni dolžnik iz bodisikaterih vzrokov noče dolga poravnati ali da terjatev upnika z ozirom na nje obstoj, zapadlo ali višino deloma ali v celoti ne prizna. Garancija banke, silizirana po gornjem tekstu, nudi upniku samo jamstvo za izterljivost dolga, toda do plačila je še daleč, ker se mora dokazati tudi obstoj terjatve, nje zapadlost in nelikvidnost dolžnika.

Moderno zakonodajstvo, ki stremi za tem, da štiti gmočno šibkejšee elemente, tedaj v konkretnem primeru dolžnika, nalaga najprej pri upniku dolžnost, da dokaže terjatve, kar more naravno storiti samo s tožbo pri sodišču. Ko se končno veljavno ugotovi obstoj terjatev in sicer v gotovi višini, je razmotrivali o vprašanju likvidnosti dolžnika. Če je dolžnik materijelno dobro situiran, mora upnik zahtevati poravnavo pri pravem dolžniku, če je pa dolžnik insolventen, mora upnik čakati na konec poravnalnega ali konkurznega postopanja in ima pravico firjati od banke samo ostanek svojih terjatev, ki so ostale eventualno iz konkurzne mase neporavnane. Vprašanje nastane ali more upnik (lastnik bančne garancije) zahtevati od banke tudi poravnavo nastalih sodnih stroškov, če se bančna garancija tiče samo terjatev, ki izvirajo iz trgovinskih poslov in blagovnih nabav?

2. Vsled tega se priporoča vsem trgovcem, da zahtevajo od dolžnika, da nudi tako garancijo, ki vsebuje določilo, da prevzame banka obvezo kot porok in solidarni plačilnik.

3. Ker je za obseg garancije naravno merodajno, kake vrste obveze je hotela banka prevzeti pri izstavitvi garancije in je pri event. sporu postranskega pomena kaj je upnik »mislil in želel« pri izdaji garancije, je potrebno, da trgovci že v tekstu garantnega pisma izključijo možnost ugovorov in šikaniranja s strani dolžnika ali banke. Važno je tedaj, da vsebuje bančna garancija točno navedbo ali se nanaša na terjatve, ki so že dokazane, zapadle in neporavnane; ali velja garancija za plačilne obveze, ki bodo še izhajale iz blagovnih kupcij; če pride do spora med upnikom in dolžnikom glede na višino, zapadlost in sploh obstoj terjatev, kakšno sodišče je merodajno za spor, da se čimprej reši. Priporočati je tu, da se podvržejo borznemu ali kakemu drugemu razsodišču.

4. Strogo se mora paziti na to, da je rok veljavnosti garancije točno določen. Garancije, ki bi vsebovale n. pr. besedilo: jamčimo do nadaljnjega, ali pa sploh ne bi imele točnega roka za veljavnost, bi se moralo smatrati, da so vsaki dan preklicne in da so kot take sploh maloveljavne. Včasih je beseda »nepreklicljivo« vzeta v tekst samo za finto.

5. Skoro redno ne kolkujejo banke garantna pisma, dasiravno bi morala biti vsaka garancija kolkovana v smilu 59. člena pravilnika o taksah s kolkom od 1% do 3%!

6. Koliko pozornosti zasluži, da se strogo določi značaj garancije, t. j. ali naj velja kot subsidiarno jamstvo ali pa naj bi bila banka solidaren plačnik dolžnika, je razvidno iz predpisa ministrstva financ z dne 21. junija 1923 I broj 24.039 ter točke 4., člena 88. in 104. zakona o državnem računovodstvu, ki vsebuje za tekst bančnih garancij, ki se polagajo za kavcije pri državnih dobavah itd., določilo, da mora izrečno naglasiti, da se banka zavezuje, da bo plačala znesek, ki ga bo zahtevala dotična državna oblast, takoj na pismeni poziv te oblasti in brez predhodne sodnijske rešitve, pa tu-

di ne, da bi se čakalo, da se ugotovi plačilna nezmožnost dolžnika.

Smatramo ob koncu za koristno, da podamo tekst bančne garancije, ki prihrani tvrdki, koja se take garancije posluži, marsikatero razočaranje:

Gospod

Janez Korošec,

Ljubljana.

Podpisana banka s tem prevzema garancijo kot solidaren plačnik in porok za tv. Miškolič v Zagrebu do zneska Din 30.000 (beri dinarjev tridesettisoč) za točno izpolnjevanje denarnih obveznosti napram Vam, odnosno za Vaše nesporne tirjatve, ki bodo izvirale iz Vaših blagovnih dobav imenovani tvrdki. Za primer spora med Vami in Ivanom Miškuličom radi morebitnih ugovorov zoper kvaliteto blaga ter glede obstoja, višine ali zapadlosti Vaših terjatev in spora iz naslova garantnega pisma je merodajen pravdorek, ki ga izreče borzno razsodišče ljubljanske borze.

Za našo garancijo ostanemo v obveznosti za Vaše tirjatve, katere nam boste pisмено naznanili, ako pridejo v naše roke najpozneje vstevši dne 30. junija t. l. in sicer v obsegu višine zneska te garancije in po preteku prednjega roka zapade vsako jamstvo v nasprotnem slučaju avtomatsko. — Gradjanška banka d. d., Zagreb.

Z garanim pismom, ki bi vsebovalo gornja določila, bi bila kolikor toliko izključena nevarnost, da bi mogla banka staviti proti plačilu iz dolžnosti, ki jih je prevzela s svojo garancijo, ugovore, zato priporočamo vsem, ki se poslužujejo garanim pisem, da gornje upoštevajo.

LJUBLJANSKI VELESEJEM.

V Parizu je sedež mednarodne zveze tovarn za automobile in motorna vozila »Bureau Permanent international des constructeurs d' automobiles«. Zveza odloča tudi o udeležbi svojih članov na posameznih velesejnih ter nekatere prireditve priporoča, druge pa odklanja. Imenovana zveza je priznala tudi letošnji Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem od 2.—11. julija kot ugoden za udeležbo avtomobilskih tvorničarjev in vsem svojim članom priporočila, da se kot razstavljalci udeležijo našega velesejma. Na to dejstvo opozarjamo zlasti trgovce z avtomobili in motornimi vozili v naši državi, posebno ko je določen termin velesejma za avtomobilno stroko letos zelo ugoden.

Uprava velesejma deluje z vsemi močmi na to, da bo letos nudila svojim razstavljalcem in obiskovalcem ugodna presenečenja in olajšala udeležbo in obisk. Dovoljena je že polovična vozina po železnicah in parnikih za blago in v osebnem prometu.

Pot, ki si jo je začrtala uprava velesejma, vodi do uspeha, toda le tedaj, če jo podpirajo vsi naši industrijski, obrtni in trgovski krogi. Danes je vsak uspeh po največ posledica živga tekmovanja in razstavljanja vsega, kar posamezna pokrajina ali država proizvaja, a tudi posledica živahnega sistematičnega reklamiranja in propagandnega udejstvovanja. Velesejmi so najprimernejši forum za reklamo v velikem slogu in obsegu i baš na teh prireditvah lahko računamo na učinkovit odziv. Posebno ljubljanski velesejem spada med one prireditve, ki vlečejo nase pozornost najširše domače javnosti in inozemstva. Življenje je vedno težje, razmere vedno bolj žalostne, borba za obstanek in napredek vedno ostrejša in mučnejša. Zato se v tej borbi ne smemo prepustiti slučaju, ampak se je treba pokazati ter je dolžnost vsakega producenta, da stopi pred javnost s svojimi proizvodi. Cene prostoro na velesejmu so tako nizke, da je že znak malodušnosti, če se kdo teh stroškov boji. Vsakdo naj se čimprej prijavi oziroma obrne za informacije na Velesejmski urad v Ljubljani.

DONAVSKI KONTRAKT.

V bodočih dneh se bo vršilo na Dunaju novo zborovanje srednjeevropskih produktivnih borz, da se posvetujejo o

drugem branju donavskega kontrakta. V decembru so prvič poudarjali potrebo takega dogovora, zaenkrat za pšenico in koruzo, in so naročili dunajski borzi, ki se že več let peča s tem vprašanjem, naj izdela tozadeven načrt. Pogajanja so bila zelo težavna, ker je bilo treba upoštevati najrazličnejše interese. Dunajska borza se je z načrtom zelo potrudila in so 15. februarja v prvem branju sprejeli načrt v njegovih temeljih. Samo v posameznostih se niso mogli zediniti, so načrt na novo revidirali in se bodo sedaj spet posvetovali.

ZELEZNA KONJUNKTURA NA NEMŠKEM.

Povpraševanje po železu se je na Nemškem v zadnjem času tako pomnožilo, da bi skoraj lahko govorili o visoki konjunkturi. Domači trg zelo močno kupuje in so prijavljena velika naročila tudi še zanaprej. Zlasti v stavbarstvu se javi velika poraba železa. Inozemska kupčija je v primeri z domačo kupčijo relativno majhna, in prodajo zveze sedaj komaj 10 do 12% svojega blaga v inozemstvo. Polfabrikatov je malo v skladiščih, po železu v palicah zelo povprašujejo, železniškega materiala je zelo veliko naročenega, surove pločevine prav tako in tudi prodaja žice je zelo zadovoljiva. Sicer je izkazal februar v jeklu nekoliko manjšo produkcijo kot januar, a za 51% večjo kot februar leta 1926. Po reducirani jekleni kvoti sme producirati Nemčija na mesec samo ca 1 milijon ton jekla, producira pa več — v januarju 1.308.000 ton, v februarju 1.233.000 ton. Vemo že, da morajo v kartelu združene države plačati za vsako nad določeno kvoto producirano tona 1 dolar v blagajno Mednarodnega jeklene kartela, in je morala plačati nemška železna industrija v to blagajno v februarju 9.100.000 mark. Nabrani denar potem po gotovem ključu razdelijo.

RUSI UVAŽAJO AVTOMOBILE.

V gospodarskem letu 1925/26 je bilo uvoženih v Rusijo 2638 avtomobilov v vrednosti 12.800.000 rubljev in 1911 koles v vrednosti 144.000 rubljev. Večina avtomobilov (693) je prišla iz Italije, najdražji avtomobili (za 4.800.000 rubljev) so prišli iz Nemčije. Kolesa so prišla največini iz Anglije (1305 za 103.000 rubljev). Tozadevna ruska industrija je še v povojih; za import so se zlasti trudili Amerikanci, pa so sedaj vsa pogajanja zaostala.

ČEŠKI DENARNI TRG.

Na seji Narodne banke v Pragi so do 15. marca ugotovili, da so vsled znižanja oficijelne obrestne mere pri Narodni banki same od sebe znižale obrestno mero za ½% tudi trgovske banke, tako obrestno mero za kredit kot za debet. V zadnjem času so se pojavila znamenja, da se pod vplivom zakonitega pospeševanja v stavbarstvu boljša stavbenost in s tem tudi zaposlenost. Položaj nekaterih industrijskih panog se je zboljšal, pri nekaterih traja stagnacija naprej, nekatere so se pa celo poslabšale, zlasti premogarstvo; a poslabšanje v položaju premogarstva je reden sezizski pojav in moramo tudi pomisliti, da je imelo v preteklih mesecih premogarstvo vsled angleškega štrajka več kot dobro konjunkturo. Kreditna kupčija Narodne banke je zopet nazadovala. Devizna zaloge vsled olajšanja deviznih predpisov polagoma pojema, pri čemer se pa javlja razveseljiv pojav, da je del tega poje-manja posledica napredka v nakupovanju surovin. Likvidnost na denarnem trgu ne izkazuje več one nenavadne izmere kot pred enim mesecem. Tečaj češke krone je absolutno stabilen.

Trgovina.

Konzulat v Braili se je ukinil, kakor sta se radi pomanjkanja proračunskih sredstev ukinila tudi konzulata v Varni na Krfu. Mesto konzulata v Braili bo našemu tranzitnemu prometu v podporo trgovinski agent našega ministrstva trgovine in industrije v Braili.

Izvoz naše moke na Grško. Kanada, koja je doslej plasirala znaatne količine moke v Grčijo, je pri uvozu v Grčijo nalletela v zadnjem času na ovire, tako, da je po zanesljivih poročilih uvoz kanad-

ske moke v Grčijo popolnoma izostal. Mogoče bi bil to ugoden moment za naše izvoznike moke, ki so si pridobili v Grčiji trdnejša tla.

Ugoden nakup obale v Splitu. Dne 19. maja 1927 se vrši pri okrajnem sodišču v Splitu dražba kompleksa zemljišča, takozvanega »Stinice«. »Stinica« je jezik, izredno lepe lege v morju v severni splitski luki. Sodno cenjena vrednost znaša 2.576.950 Din, najnižje ponudbe (dve tretjini cenitve) 1.717.966 dinarjev. Točnejše informacije daje dr. Ivan Bulič, odvetnik v Splitu.

Sladkor. V zadnjih dneh je bilo razpoloženje na svetovnih sladkornih trgih zelo nervozno. V nasprotju s prejšnjim tednom je bila tendenca najprvo precej trdnejša, nato je pa spet nastopila reakcija. Veliko nesigurnosti je povzročilo poročilo, da je na Kubi pet central ustavilo obratovanje. V kubanskih pristaniščih nakopičene zaloge so narasle na 1.121.000 ton, za 120.000 ton več kot ob istem času lanskega leta. Trgi Daljnega vzhoda so pod neugodnim vplivom političnih homafij na Kitajskem, ki so nakupno moč tega velikega konsumnega trga popolnoma zlomili. Rastoč pomen za sladkorne trge bo imel v bližnjem času najbrž razvoj evropskega pridelka. Glede obdelanega sladkornoposnega areala še zmeraj ni nikakšnih avtentičnih podatkov, računijo pa z 12 odstotnim zvišanjem kot z maksimalno številko. A že to 12 odstotno zvišanje bi ob povprečno enakem pridelku kot lani pomenilo za ca 325.000 ton večjo produkcijo. Od evropskih statističnih podatkov je treba omeniti ugodni razvoj konsuma na Nemškem, kjer se je poraba od septembra 1926 do februarja 1927 dvignila za ca 700.000 met. stotov. Tudi francoski konsum se je v februarju nekoliko zvišal, a povprečnost septembra-februarja še zmeraj ni tista kot je bila lanske leto.

Velesejm v Poznanju (Poljska) se vrši letos od 1.—8. maja.

Velesejm v Milanu se vrši od 12. do 27. aprila t. l.

Švicarski sejm v Baslu se vrši od 2. do 12. aprila t. l. Prospekte dobijo interesi v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo.

Industrija.

Nemško premogarstvo. V Poruhrju je premogovna produkcija v zadnjih treh mesecih zelo nazadovala. V novembru so nakopali na dan 430.000 ton premoga, v februarju samo še 404.000. Dnevna prodaja sindikata je padla od 324.000 ton v novembru, na 288.000 ton v februarju. To je najnižja številka od lanskega junija naprej. Dosedanje številke za marec kažejo nadaljno nazadovanje. Konjunktura, izvirajoča iz angleškega štrajka, je končno veljavno pokopana. Povpraševanje doma je vsled dobre zaposlenosti industrije še zmeraj dobro. Bojijo se uvoza, zlasti preko Holandije.

Evropski kartel tračnic. 25. marca je zboroval v Bruslju evropski kartel tračnic. Sklenil je splošno zvišanje cen za 5 šilingov in 6 pence, tako da je cena sedaj 6 funtov in 5 šilingov. Naročila so zadovoljiva, čeprav predvojno stanje ni doseženo. Na konferenci železne industrije v Bruslju so sklenili ustanovitev prodajnih zvez. Vprašanje vstopa Anglije v kartel še ni rešeno. Vemo že, da je diferenca glede kvote pol milijona ton.

RAZNO.

Urad Ljubljanskega velesejma je izdal lične propagandne znamke za svoj letošnji VII. velesejm, ki se vrši od 2. do 11. julija. Kdor jih želi uporabljati in tako tudi v propagandnem oziru podpirati to našo važno gospodarsko ustanovo, naj to javi uradu, ki mu jih bo takoj brezplačno dostavil.

Nabava 12.000 kg bencina. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje pisмено dražbo za dobavo 12.000 kg bencina. Dražba bo dne 3. maja 1927 ob 11. uri v pisarni poštna direkcije v Ljubljani, Sv. Jakoba trg šte. 2, soba šte. 42. Pogoji se lahko vpogledajo in kupijo v ekonomskem odseku poštna direkcije v Ljubljani. Jamčevina (5% ali, če je inozemec 10%) pa se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu direkcije, soba šte. 41.

Borza dela v Mariboru. Od 20. do 26. marca t. l. je pri tej borzi iskalo dela 99 moških in 52 ženskih, t. j. 151 oseb; delo je bilo ponujeno 59 delavcem in 43 delavkam, odpadlo jih je 47, t. j. 33 moških in 14 ženskih oseb; delo je dobilo 38 moških in 23 ženskih, tedaj 61 oseb, odpotovalo jih je 24 in sicer 23 moških in 1 ženska oseba. — Od 1. januarja do 26. marca t. l. pa je iskalo dela 1921 oseb. 1025 osebam je bilo delo ponujeno, 662 je dobilo delo, 640 jih je bilo izbrisanih iz evidence in 256 pa jih je odpotovalo.

Pri mariborski borzi dela dobijo delo: 24 hlapcev, 12 viničarjev, 10 malarjev, 2 vrtnarja, 10 kamnosekov, 1 čevljar, 1 mizar, 2 krojača, 1 klepar, 1 tesar, 5 vajencev (ključavničarske, mizarske, pekarske, mlinarske in krojaške obrti); 39 kmečkih dekel, 3 sobarice, 1 varuška, 1 vzgojiteljica, 2 natakariči, 1 kavarjniška blagajničarka, 1 gostilniška kuharica, 3 postrežnice, 1 delavka, 1 tekačica.

Svetovni agrarni pridelki leta 1926. Svetovna produkcija agrarnih pridelkov v letu 1926. je bila sicer visoka nad povprečnostjo let 1920 do 1924, a je napram letu 1925. zelo nazadovala. Številke so te-le: Produkcija pšenice je znašala 108% povprečnosti 1920/24 in 102% leta 1925, rži 105,8% (85,4%), ječmena 111,6% (94,4%), ovsu 106,9% (95,8%), koruze 98,3% (95,8%), krompirja 94,9% (82,6%), sladkorne pese 115,6% (88%), bombaža 167,8% (113,1%), tobaka 98,3% (92,8%), riža 105,6% (103,5%).

Nadvojvoda Friedrich je zgubil. Proces bivšega nadvojvode Friedricha proti poljski državi je končan. Na podlagi rozsodbe sodišča v Tešinu bo dobil Friedrich vsega skupaj 673 hektarov sekvestriranih posestev nazaj, dočim postane poljska država varuh ogromnega fideikomisa in fevdov v izmeri 29.332 ha. Friedrich dobi komaj 2,1% vse sporne zemlje, dočim pripada poljski državi skoraj 98 odstotkov.

Pojemanje štrajkov v Avstriji. Na avstrijskem delavskem trgu se razmere stalno boljšajo. Od 380 štrajkov v letu 1924. je šlo število na 278 v letu 1925. in na 162 v letu 1926. Lani ni padlo samo število, temveč v še večji meri tudi obsežnost štrajkov. Leta 1924. je bilo od štrajkov prizadetih 7000 obratov z 265.000 štrajkujočimi in z 2.250.000 zgubljenimi delovnimi dnevi, lani so bile pa dotične številke 614, 17.744 in 213.681. Povprečna doba štrajkov je znašala lani samo 14 dni. 74% štrajkov se je končalo z uspehom štrajkujočih, drugi brez uspeha zanje.

Drobne vesti. — Švedski vžigalčni trust je imel leta 1925 28.476.774 kron čistega dobička, lani pa 32.326.461 kron. Dividendo so zvišali od 12 na 15 odstotkov. — Belgijski minister za industrijo, delo in socialno skrbstvo je govoril o rudarski industriji in je podčrtal potrebo centralizacije vseh premogovnikov, eventualno tudi ustanovitev mednarodnega premogovnega sindikata na taki podlagi, kot jo ima jekleni kartel. — Vsled pomanjkanja umetnih gnojil je sklenil ruski sladkorni trust ustanoviti več novih superfosfatovih tovarn, že obstoječe pa razširiti. — Na Češkoslovaškem se mudi 50 naših carinskih uradnikov, da študirajo tamošnje gospodarske razmere. — Angleži hočejo zvišati uvozno carino na sladkor iz Češkoslovaške, Amerike in Holandije za 1 šiling in 6 pence, in je povzročila ta vest zlasti na Češkem precejšnje vznemirjenje. — Vsled prepovedi izvoza lanu iz Rusije se je cena lanu in prediva na Češkoslovaškem skokoma dvignila; zvišanje cene surovega blaga znaša 15%. — Statistični urad trgovskega ministrstva v Washingtonu navaja množino izvoženega bombaža v letu 1926/27 z 17.910.000 balami napram 16.1 milijonom bal v letu 1925 in 13.6 milj. bal v letu 1924. — Na Ogrskem so pričeli s poostrenim postopanjem proti sumljivim insolventam. Nagib za to so dali inozemski diplomatični zastopniki. — Češka Unionbanka je dobila v Londonu desekvestracijski proces proti angleški državi. — Češkoslovaška Agrarna banka izkazuje 6 milijonov 171.000 Kč čistega dobička in bo izplačala 5 odstotno dividendo ali 20 Kč za akcijo. Penzijski sklad uradnikov je dobil dotacijo 300.000 Kč. — Nemška Zveza surovega železa je z veljavnostjo od 1. aprila do 30. junija izvozno ude-

ležbo svojih tovarn določila z 20% namesto dosedanjih 33 1/4%, ker gre tendenca na inozemskih trgih zopet nazaj.

TRŽNA POROČILA.

Mariborski trg, dne 26. marca 1927.
Vsled deževnega vremena ta trg ni bil tako dobro založen in obiskan kakor po navadi. Slaninarjev je bilo samo 31, kateri so pripeljali 102 komada zaklanih svinj, ki so jih prodajali po 12.50 do 32 Din za 1 kg na drobno in po 15 do 17 Din za 1 kg na debelo. Pri domačih mesarjih so ostale dosedanje cene. Kozlički so se prodajali po 75 do 100 Din komad. — **Perutnine** je bilo tudi malo na trgu. Cene so bile piščancem 30 do 35, kokošim 40 do 60, racam in gosim 60 do 80, kuranom pa 100 do 125 Din komad. Domačim zajcem 10 do 15 Din komad. — **Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice, sadike.** Krompirja je bilo 34 voz, ki se je prodajal po 2 do 2.25 Din za 1 kg. Drugače so bile cene: solati 8 do 10 Din za 1 kg, oziroma glavni in endiviji 2 do 4, ohrovtu 1 do 3, karfiolu 5 do 12 Din komad, kislemu zelju 3 do 4, kisli repi 2, čebuli 5 do 6, česnu 12 do 18 Din za 1 kg. —

Zelenjava 0.25 Din kupček. — Sadje: jabolkom 3 do 7, hruškam 6 do 10, suhim češpljam 7.50 do 12, dateljem 24 do 36, orehom 10, jedrcem 32 do 34 Din za 1 kg. Medu 30 do 35 Din za 1 kg. Mleku 2.50 do 3, smetani 12 do 14, oljčnemu olju 26 do 32, bučnemu olju 18 do 24 (po trgovinah tudi 15 do 16 Din) za 1 kg. Sirčku 1 do 8 Din hlebček, jajcem 1 do 1.25 Din. Fižolu 2 do 3 Din liter. Cvetlice: 2 do 6 Din, z lonci vred 15 do 75 Din komad. Sadike (jabolka, hruške, marelice, breskve, češnje, rože) 10 do 25 Din komad. — **Domača in lesena roba:** 1 do 100 Din komad, brezove metle 2.50 do 5, lesene grablje 6 do 8, ročni vozički 150 do 300 Din komad.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 23. marca so kmetje pripeljali 9 voz sena in 5 voz slame, v soboto 26. marca pa 8 voz sena in 7 voz slame na trg. Cene so bile senu: 75 do 100, slami pa 45 do 55 Din za 100 kg. V soboto 26. marca so pa cene padle radi deževnega vremena za 10 do 15 Din za 100 kg.

Cene plemenitim metalom v Parizu. V Parizu so notirale cene za plemenite metale, računajoč za 1 kg čistega meta-

la, dne 12. t. m.: zlato pri nakupu 16.650 frankov, pri prodaji 17.500 fr.; srebro pri nakupu 460 fr., pri prodaji 530 fr.; platina pri nakupu 84.000 fr., pri prodaji 89.000 fr., iridirana platina 25% 105.750 frankov; iridium 150.000 fr.; srebrni nitrat 362 frankov.

Cene živini v Marselju. Na klavnici v Marselju so se notirale cene za živino od 11. do 17. t. m. računajoč za 100 kg žive teže: voli in krave I. vrste 750 do 820 fr., II. 600 do 750, ovni in ovce I. 1250 do 1400, II. 1000 do 1200, teleta I. 1300 do 1450, II. 1000 do 1100, jagnjeta I. 1150 do 1250, II. 1050 do 1100, domače svinje I. 1200 do 1225 frankov.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 5. aprila t. l. ponudbe glede dobave vijakov, železa in spiralnih svetrov; do 12. aprila t. l. pa glede dobave 200 komadov kalipatronov. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 8. aprila t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala. — Vršila se bo naslednja ofertalna licitacija: dne 4. aprila t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede doba-

ve steklenic za disu plin. — Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. marca t. l. ponudbe glede dobave strojevodskih in raznih signalnih šip, 2000 kg stauffer-masti, nalučnikov, 300 kilogramov stenja, 2000 kg solne kisline, 5000 kg kacinirane sode, 2500 kg prašnega olja, 1 bakrene plošče ter glede dobave azbestnih vrvic in vlaken. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije. — Uprava radione državnih železnic v Zagrebu sprejema do 31. marca t. l. ponudbe glede dobave raznega materiala za plinskó razsvetljavo sistema »Pintsh«. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 9. aprila t. l. ponudbe glede dobave 20.000 komadov zidne in 5.000 komadov strešne opeke. — Dne 7. aprila t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu ofertalna licitacija glede dobave orodja (podbijači, vile).

Prodaja. Dne 21. aprila t. l. se bo vršila pri Upravi Dravske artilerijske radionice v Ljubljani ofertalna licitacija glede prodaje starih avtomobilov.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Zahvala.

V trenutkih najtežje bolesti, ki nas je zadela vsled nenadne in prerane izgube naše predobre soproge, mamice, stare mamice, sestre in tašče, gospe

Minke Jelačin roj. Traun

nam je došlo v tolažbo in uteho toliko dokazov resničnega sočutja, da nam ni mogoče za vsako tolažilo posebej izreči zahvalnih besed. Zato naj bo na tem mestu izražena naša prisrčna zahvala vsem, ki so se nas v teh grenkih urah spomnili in delili z nami našo neizmerno bol.

Posebno se zahvaljujemo vsem, ki so obsuli pokojnico s krasnimi vencami in cvetjem in onim, ki so počastili njen spomin z darovi v dobrodelne svrhe. Prisrčna zahvala pevskega zboru Slov. trg. društva »Merkur« za ganljive žalostinke, gg. predstavnikom raznih uradov, korporacij, društev in zavodov ter vsem, ki so nepozabno pokojnico z nami spremili k večnemu počitku. Bog plačaj vsem!

Svetel spomin na blago in plemenito pokojnico nas bo vodil na nadaljnem težkem potu zemskega življenja. Naj počiva v večnem miru!

Ljubljana, 26. marca 1927.

Ivo, Minka, Elca, Mirko, Milo,
otroci.

Hanuš Krofca,
zet.

Vlasta, Miloš, Tuši, Risto, Eva,
vnuki.

Ivan Jelačin,
soprog.

Clari Jelačin,
sinaha.

in vsi ostali sorodniki.

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte ceniki!

Tiskarna MERKUR, Ljubljana
trg.-ind. d. d. - Simon Gregorčičeva ulica 23
se priporoča za tisk vsakovrstnih tiskovin za trgovce,
obrnike, industrijce in urade. - Lastna knjigovoznica

TRIKO PERILO
za moške, žene in otroke,
volna v rami, rokavice,
srajce, dolganice, nahrbtniki
za kolarje in lovce, dežniki,
klobi, čevlji, kopalnice, palice, noži,
krojače, čevljarje, brivce
edno le pri tvrdki

Josip Petelinc
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika.
Najnižje cene! Na valiko in malo!

Naročajte in
širite povsod
TRGOVSKI
— LIST! —

Najboljši šivalni stroj in kolo
je edino le

GRITZNER in ADLER

GRITZNER in ADLER

na dom, obrt in industrijo
v vseh opremanih.

Istotam pletilni stroj DUBIED

Post v vozuju brezplačen.

Večletna garancija

Delavnica za popravila.

Nizke cene, tudi na obroke.

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

Veletrgovina

A. SARABON

v Ljubljani

priporoča

**špecerijsko
blago**

raznovrstno žganje,
moko in deželne pridelke. - Raznovrstno
rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo
in mlin za dišave z
električnim obratom.
Ceniki na razpolago!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopuju)

Brsojake: Kredit Ljubljana

Telefon šte. 40, 457, 548, 805, 806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in
prodaja vsakovrstnih vrednostnih
papirjev, deviz in valut, borzna na-
ročila, predajmi in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso menic ter
nakazila v tu- in inozemstvo, safe-
depositi itd. itd.